

Kronika

Obec: Rokytnice nad Rokytnou

Okres: Třebíč

Díl I.

MNV:

Předseda

MNV:

Špaček

Štěpán

Úvod

Rozhodnutím rady místního národního výboru v Rokytnici nad Rokytinou ze dne 8.7.1976 bylo usneseno založit pro obec kroniku.

Stará kronika se již dlouhá léta pohřešuje a není k nalezení.

Dle pamětníků byla vedena asi do r. 1950. Po té došlo ke ztrátě kroniky.

Dne 8.7.1976 byla radou MNV schválena do funkce kronikáře Věra Ježková.

Životopis:

Věra Ježková, nar. 25.9.1941 v Rokytnici nad Rokytinou. Pocházím z dělnické rodiny. Můj otec byl sítařem a později v r. 1950 spoluzakladatelem Sita, nyní Horáckého autodružstva v Rokytnici. Matka byla v domácnosti a vypomáhala u sedláků, později pracovala jako dělnice v Sitě. Mám tři sourozence.

Po vyjití ZDŠ jsem absolvovala 2-letou hospodářskou školu. Ze školy jsem nastoupila pracovat na okresní soud v Havl. Brodě, kde jsem pracovala jako administr. Pracovnice 4 roky. Po té jsem přešla pracovat do Okresního stavebního podniku v Třebíči na dopravní oddělení, kde jsem pracovala další 4 roky.

V r. 1961 jsem se provdala za Karla Ježka a po provdání se přestěhovala do Čechočovice. Manžel pracuje jako zedník ve stavební skupině JZD Stařeč. Máme tři děti a to Věru, nar. 1964, Janu, nar. 1965 a Karla, nar. 1967.

V r. 1968 jsem nastoupila do zaměstnání na místní národní výbor v Rokytnici jako administrativní pracovnice. Zde pracuji doposud.

Vykonávám funkci matrikářky, jsem tajemníkem SPOZ. Dále pracuji jako vedoucí školní jídelny při mat. škole v Rokytnici. Mám zájem o veřejné dění v obci, kterého se také zúčastňuji.

Kroniku začínám psát 20.června 1977.

Ježková

Rokytnice nad Rokytnou, dříve do r. 1920 Roketnice, leží 9 km jihozápadně od Třebíče, po obou stranách potoka Rokytné, jenž nedaleko osady pramení. Osada dostala svůj název podle povahy půdy rašelinové nebo potůčka Rokytné. K Rokytnici patří také osada Veverka s hospodou a pěti chalupami a Březovský mlýn. Sousedí s vesnicemi Římov, Markvartic, Štěměchy, Chlístov, Čechočovice a Kojetice.

Náves je podlouhlá, nepravidelná a po obou stranách potůčku a podél silnice, vedoucí do Čáslavic, jsou dosti pravidelně postaveny domy. Domy jsou obráceny štíty k silnici neb na náves, majíce vpředu krátké zahrádky pro pěstování zeleniny a květin. Bez ladu a skladu jsou vystavěny domky tam, kde dříve stával panský dvůr, kterážto část posud „Dvorem“ se nazývá.

Osada Roketnice je prastará, připomíná se již r. 1190 na zakládací listině kláštera Luckého u Znojma mezi jeho prvním majetkem. Do r. 1327 drželi ves bratři Harleb a Gerhard z Heraltic a jejich dědicové. R. 1377 prodal Janek z Heraltic dvůr v Rokytnici Perholdovi a Jan II., syn Oldřichův z Heraltic předal v r. 1386 zbytek statku v Rokytnici, ale také Heraltice, Pokojovice a Zašovice, Filipovi z Ledovic. Lucký opat Zachariáš kladl proti tomu tvrdý odpor, neboť mezi těmito statky považoval za své Rokytnici, Pokojovice a les opatovský u Heraltic. Páni z Heraltic ovšem drželi Rokytnici a Pokojovice jakožto svůj majetek, který obdrželi od Luckého kláštera záměnou za Načeratice, ale přitom byla dávána podmínka, kdyby rod Heraltických vymřel, že Roketnice a Pokojovice opět připadnou klášteru Luckému. Tak vznikl spor mezi pány z Heraltic a klášterem Luckým o Roketnici. Opat Zachariáš tuto při vznesl až k papežské stoličce, kde poměrů sporu neznali. Tím se stalo, že papež nařídil arcibiskupu pražskému a jiným církevním autoritám, aby rytíři – bratři Oldřich a Jan z Heraltic, byli pokořeni a aby jejich majetek byl předán klášteru Luckému. V únoru r. 1386 byl do Třebíče poslán kněz a dozorce nad nemocnými Zdenko, prokurátor kláštera Luckého, který za přítomnosti kněze Adama z Třebíče a faráře Příbika z Oleksovic veřejně četl papežské rozhodnutí o vesnicích Roketnice, Pokojovice a lesu opatovském. Také v rokytnickém kostele byli občané Pešek, Ondřej, Hanuš a ostatní napomenuti, že náležejí klášteru Luckému. Na náves v Pokojovicích veřejně byli zavoláni. Květoň, Václav, Matěj, Martin, Staněk a mlynářka Křižna. Tito, když neuposlechli, vyzváni byli věřící, aby po 15 dní s nimi veškerého obcování se zdrželi, kdyby však nadále vzdorovali, měli stíženi býti interdiktum. Exkomunikace (vyločení z církve) zlomila jejich tvrdošijnost, všichni prosili za odpuštění. Pročež biskup Augustin zplnomocnil probošta kounického, aby je exkomunikace zprostil a tento akt ve všech kostelích na Moravě vyhlásiti dal, což se stalo. Bratři Jan a Erhart z Heraltic veškerý svůj spor vznesli na opata milevského. Avšak celá rozepře ukončena byla r. 1392 tím, že celá vesnice Roketnice, Pokojovice a les opatovský byly prodány za peněžitou odměnu klášteru Luckému.

Potom držel klášter Lucký Roketnici až do r. 1663, kdy ji prodal opat Norbert Pexer tajemníku české dvorské kanceláře Danielu Plachtovi z Rájova na Ronšperku za 10 000 zl. Ten ji po čtyřech letech držení prodal znojmskému krajskému hejtmanu Rudolfovi Václavu Závišovi z Osenic, který ji držel až do své smrti r. 1695. Jeho vdova Kateřina prodala ještě téhož roku statek Roketnice majiteli Sádka Bohumíru Antonínu a od té doby byla Roketnice spjata s panstvím sádeckým. Panství sádeckému robotovali celováni po tři dny v týdnu potahem. Nejel-li, musel za to vykonat dva dny pěší roboty. Kromě toho bylo odváděno z každého lánu: 5 kuřat, desátá husa, kopa vajec, otep lnu a desátý snop obilí. Území rokytnické představovalo 554 ha polí, 72,5 ha luk, 6,5 ha zahrad, 52 ha pastvin, 99,9 ha lesa a 0,6 ha rybníků. Tratě byly nazvány: Pod myším dvorem, Na Henperkách, K Vokrajkům, Na Strážnicích, Zahumenice, Na žlabince, Na Pertlíku, Provázky, U Lanštrasy, U Březovského mlejna, V Klotovicích, Na Smolenici, V Beranovém žlábku. V letech, kdy byl majitelem statku v Rokytnici Rudolf Záviš z Osenic, byl v obci mlýn, dvůr, pivovar, palírna, kovárna, a hospoda. Kromě kováře zde žilo dalších 7 řemeslníků. R. 1667 bylo v Roketnici 9 celoláníků

(po 74 mírách), 2 třičtvrtělánici (po 55,5 mírách), 12 půlláníků, 3 čtvrtlánici a 4 chalupníci. Rudolf Závíš bydlel ve mlýně na Vískách, kde měl ovocnou a zelinářskou zahradu a chmelnici. Osada Vísky vznikla ze zbytku zaniklých vesnic Horních a Dolních Rokytánek, které se dříve nazývaly Malá Rokatnice a Druhá malá Rokatnice a ve XIV. a XV. století tvořily zemanský statek.

Za války 30-ti leté byla vesnice vyloupena Švédy. Rokytníci se zabývali rolnictvím a sítářstvím. Ve vsi byly konány dva dobytčí trhy do roka. V r. 1777 obyvatelstvo utrpělo velkým požárem a v letech 1831 a 1866 cholerou. R. 1794 bylo v Rokatnici v 56 domech 430 obyvatel, r. 1870 v 97 domech 667 obyvatel a r. 1890 v 98 domech 726 obyvatel.

Při sčítání obyvatelstva ze dne 15.2.1921 měla naše obec 705 obyvatel, z toho 311 mužů a 394 žen. V obci bylo 125 domů a obec měla katastrální výměru 810 ha plochy. Občané byli náboženského vyznání: římsko-katolického 688 občanů, čsl. 14 občanů a bezvyznání 3 občané.

Dne 15.11.1925 se konaly volby do národního shromáždění. V naší obci bylo dáno celkem 357 hlasů. Československá strana agrární a konzervativní obdržela 1 hlas, československá strana sociálně demokratická 12 hlasů, čsl. živnostensko-obchodnická strana středostavovská 18 hlasů, čsl. strana domkářsko-malozemědělská 43 hlasů, komunistická strana Československá 54 hlasů, československá strana socialistická 7 hlasů, republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu 80 hlasů, čsl. strana lidová 141 hlasů a strana židovská 1 hlas.

Škola

Dle zápisu farního úřadu v Rokytnici dá se souditi, že škola byla v naší obci zřízena r. 1691; vystavěna byla z vepřovic a o jedné třídě a bytu pro učitele. Vyučovalo se v ní pravidelně. R. 1861 byla rozbořena a postavena na témž místě nová škola dvoutřídní za 14 000 zl. Na trojtřídní školu rozšířena byla r. 1882. Tenkrátě docházely do ní děti z Římov, Chlístova a Markvartic. R. 1892 byla rozšířena na čtyřtřídní. Otevřena nebyla, jelikož se odškolil v r. 1893 Chlístov a r. 1894 Římov. Zůstala trojtřídní až do dnešního dne. R. 1922 se odškolily Markvartic.

Nynější jednopatrová budova stojí uprostřed obce, poblíž kostela v bezprostřední blízkosti bývalého rybníka. Následkem toho je byt správce školy vlhký.

V přízemí je jedna třída, v I. posch. jsou dvě třídy, kabinet a ředitelna. Pod budovou jsou dva sklepy. Byl správce školy má dva menší pokoje a kuchyni. Záchody školní jsou v neutěšeném stavu a požadavkům hygienickým neodpovídají. Zvláštní tělocvičny není. Školní mládež cvičí v místní sokolovně. Při škole je malá zahrada s vlhkou a špatnou půdou. Pumpa s pitnou vodou je na dvoře.

Pomůcek nebylo mnoho, ale každým rokem se doplňují. Jsou umístěny v kabinetě. Knihovna žákovská má 132, učitelská 97 svazků. Pro nemajetné žáky je 64 učebnic.

Koncem škol. Roku 1924-1925 navštěvovalo školu 40 chlapců a 71 děvčat, celkem 111 dětí. Dle náboženství 108 řím-kat., 2 čsl.

Návštěva žáků školy za války trpěla nedostatkem pracovních sil. Dosud dospělejší dívky pomáhali rodičům při jejich zaměstnání, někdy i na úkor návštěvy školní. Zdravotní stav žactva byl celkem dobrý.

Žáci ukládají své úspory u třídních učitelů a dle potřeby opět vybírají; jen malá část ukládala na spořitelní knížku.

Na studie odchází ve šk. Roce 1925 – 26 do Třebíče a Mor. Budějovic 4 žáci a 2 žákyně. Měšťanskou školu navštěvují 4 žáci a 4 žákyně.

Po vychození školy zůstávají děti doma při hospodářství, jsou na řemeslo, chodí do cihelny, neb do služby.

Správce školy uspořádal kabinet a zakoupil pomůcky a knihy do žákovské knihovny. Vysázal ovocné stromy svým nákladem ve šk. zahradě. Je obecním tajemníkem, knihovníkem obecní „Masarykovy knihovny“, v tělocvičné jednotě Sokol je vzdělavatelem, jednatelem místní osvětové komise.

V letech dřívějších se žádné opravy ve škole neprováděly, takže školní budova příslušenstvím velice sešla. Nutno uvést v dobrý stav podlahy, lavice, okna, dveře a ploty kolem zahrady. Veliké pozornosti zasluhují záchody a sklepy. Školní rozpočty proti dřívějšímu musí se stále zvyšovati. Další větší opravy školy se prováděly v r. 1966, kdy byly provedeny venkovní úpravy, budova nahozena břizolitovou omítkou, okna a dveře natřeny. V r. 1972 bylo ve škole vybudováno ústřední topení nákladem 64 000,- Kč, v r. 1974 provedena výměna podlah ve všech třídách, dána nová podlahová krytina a opraveno schodiště.

Fara

Zdejší fara stála již v r. 1922. Farní patronát přináležel také klášteru Luckému až do r. 1726, kdy jej klášter zaměnil za Miroslavský. Poněvadž fara Miroslavská byla bohatší, musel klášter Lucký dopláceti buď 5% úroků z 1000 zl. nebo odevzdat sud dobrého vína. Nová farní budova byla postavena v r. 1763 – 1790, když stará dřevěná shořela. Kostel, posvěcený sv. Janu Křtiteli jest budova novější, od níž fara hlubokým příkopem a Zahrádkou oddělena jest. Zcela obnoven byl r. 1885. Mimo hlavní oltář má čtyři vedlejší oltáře. Zvony jsou z konce 19.stol., poněvadž starší zvony požárem r. 1977 za své vzaly. K výšině kostelní vedou schody, okolo kterých stojí osm soch svatých, jež dal zhotoviti falář Jan Paleček. Hřbitov byl od kostela přeložen k silnici vedoucí k Sádku. V kostelní kryptě jest pochován bývalý rokytnický pán Václav Záviš z Osenic, který zemřel r. 1691, jak svědčí málo čitelný nápis na kameni. K faře patřilo 92 měr polí, 5 rozsáhlých luk a zpustlé lesy, které r. 1776 farář Bystřický zaměnil s velkostatkem sádeckým za ročních 6 sáhů dříví, kteréžto pak placeny byly 17 zl. ročně. Lesy farské bývaly pod Peckovou horkou, u Veverky a proti Sádkám. Také farář dostával ze všech polí (i panských) u Roketnice desátek, v Chlístově a Markvarticích jen z některých polí. Rolníci dováželi desátek sami, za čež darem dostávali půl sudu piva. Mimo to se odvádělo faráři z každé husy 1 kr, z každého domu po 1 kuřeti a 4 kopy vajec sbírkou. Pamětní farní knihu založil p. Antonín Svoboda r. 1792, matriky se datují od r. 1640. Nejdéle zde působil p. Konst. Zeman, premonstrát (1678 – 1700), jenž založil knihy příjmů a inventář a sbíral staré zprávy o faře a dále p. Jan Paleček (1747 – 1763). Velkou opravu kostela provedl farář Em. Sedlák r. 1885, také dal r. 1889 kostelu novou dlažbu; úřadoval zde od r. 1884 – 1901. Od r. 1902 jest farářem Josef Buchta. Přířazeny jsou obce Chlístov a Markvartice.

Spolky

Spolky, které v obci existovaly v 18. a 19. století: Hospodářská beseda, Hasičský spolek od r. 1887, Dělnická tělovýchovná jednota TJ Sokol, Sportovní klub, Místní domovina domkařů a maloročníků, Spolek vojenských vysloužilců, spolek Ludmila a Spolek pro pojištění skotu. Od r. 1885 je v obci Cyrilo-Methodějská záložna.

Do r. 1869 byla Roketnice vedena jako městečko, znakové privilegium uděleno nebylo. Na oválné pečeti dědiny používané v 18. stol. bylo kropidlo, tři osmicípé hvězdy a další bližší neurčený předmět. Dle Dvorského Vlastivědy je to květina v květináči.

Městečko Roketnice patřilo k panství Sádek, k sousednímu okresu Třebíč r. 1850 – 1949, k politickému okresu Jihlava r. 1850 – 1855, k Třebíči 1855 – 1949, od r. 1949 patří k okresu Třebíč.

Z Rokytnice, která byla převážně zemědělskou obcí, odcházelo dost občanů za prací do okresního města a sítaři „do světa“. Jejich prostřednictvím pronikaly do obce pokrokové a revoluční myšlenky, proto již od r. 1921 je zaznamenána činnost strany. K zakládajícím

členům strany v r. 1921 patřil Večeřa Karel, zedník, Šoustal Alois, tovární dělník a Přemysl Antonín, obuvnický dělník, člen strany od r. 1926. Postupně k nim přibývali další. Manifestačně bylo vystupováno zejména na oslavách 1. máje, jejich pořádání v obci zůstalo tradicí až do dnešních dnů. Do Rokytnice byly od r. 1920 rozšiřovány dělnické normy Jiskra. Myšlenky sociálně demokratické levice v r. 1920 a vyslovení se pro zásady III. Internacionály byly také jednomyslně přijaty na obvodní konferenci delegátů soc. demokratické levice, která se konala v Rokytnici za účasti delegátů z Kojetic, Římovy, Chlístova, Markvartic a Čechočovice. V revoluci, přijaté na této konferenci se mimo jiné uvádělo: „Nenecháme se komandovat několika zaprodanci, kteří po zádech dělnictva se vyšplhali a pak dělnictvo hanebně zradili... Půjdeme dál neochvějně za svým programem v plné důvěře ve vítězství...“ Státní aparát zasahoval v první republice proti každému, u něhož vytušil i sebemenší sympatie ke komunistům. V úředním spise z r. 1927 byl takto označen poštovní posel Karel Matyáš v Rokytnici, že má styky se stranou komunistickou. Strana, vědomi si svého poslání na vesnici, stála vždy v přední linii při prosazování zájmů pracujících a myšlenek VŘSR.

Hospodaření v obci bylo do r. 1931 hluboce deficitní. V r. 1932 byl starostou obce zvolen Cyril Nováček. V této době obec vybudovala prodejnu obuvi firmy Baťa, opravila školní budovu, zřídila hřbitov atd. V letech 1935 – 1938 byl starostou Bohumil Jonáš, v říjnu 1940 přebírá funkci Herman Machovec, od r. 1942 Augustin Zerzánek.

Okupace naší republiky a s ní související druhá světová válka se chýlila ke konci. S blížící se frontou rostla i naděje na naše osvobození. V březnu 1945 přišlo nařízení, aby byla uvolněna škola, do které se nastěhují němečtí občané, kteří opouštěli domovy před postupující Rudou armádou. Děti přestaly chodit do školy a do tříd byly narychlo sehnány postele a slamníky. Obec vypravila povozy naproti uprchlíkům a musela se postarat i o jejich stravování. Přišlo několik desítek lidí, vesměs starších, a s nimi i několik dětí v předškolním věku. Své svršky měly uloženy na vozech a tak jsme dostali do obce jak se tehdy říkalo „národní hosty“. Za několik dní nato se přistěhovali němečtí vojáci s plnou výzbrojí. V obci měli svůj štáb a tuto počali opevňovat. Kolem obce vykopali kulometná hnízda. To byl příkop asi 1m hluboký v nepravidelném úhlu. Již dříve předtím opouštěli a vraceli se z totálního nasazení na práci v říši dělníci. Tito však byli na příkaz německých orgánů pronásledováni četnictvem. V r. 1945 bylo jaro obzvláště příznivé, polní práce byly brzy skončeny, a tak měli občané dosti času na to, aby se mohli scházet a rokovat o tom, kde už asi Rudá armáda je.

Zvláště v noci bylo již z dálky slyšet rachot děl a záři světlic, které v noci vypadaly jako ozářený vánoční stromek. Na pohled hezké, ale strašné! Fronta se k nám velmi rychle blížila a to směrem od Brna. Každý se již připravoval jak uhájit svůj život a část živobytí. Kdo měl hluboký sklep donesl do něho šaty, peřiny a jiné věci, kdo sklep neměl, vykopal v zemi kryt, aby se měl v případě potřeby kde ukrýt. Do země se zakopávaly i potraviny, jako brambory, mouka a omastek.

S blížící se frontou vzrůstala nervozita i u Němců. A tak jednoho dne dostal starosta rozkaz zajistit povozy a vyvézt „národní hosty“ do Jihlavy. Obec opouštějí nejdříve němečtí vystěhovalci, které 14 místních hospodářů odváží. Brzy po nich odcházejí i vojáci. Blíží se neodvratný konec panství germánských nadlidí. Sovětská letadla shazují letáky o bezpodmínečné kapitulaci Německa. 8. května okolo 17. hodiny odpoledne se pojednou ozývá střelba. Poslední zbytky německých vojáků prchají, ale ničí všechno co s sebou nemohli vzít. Věci vyvezli za vesnici a tam je zapálili nebo vyhodili do vzduchu. Z tanku bylo na vesnici několikrát vystřeleno, odnesly to jen dvě stodoly. Jedna bomba, asi vzduchová, vletěla do světnice obytného domu č. 197 a všechnen nábytek byl demolován. Protože palba z vesnice nebyla opětována vjel první tank Rudé armády do vesnice a za ním následovaly další. Obyvatelé, kteří při operaci Rudé armády byli ukryti ve sklepech, opouštějí úkryty a vycházejí na náves, aby uvítali první rudoarmějce. Přibíhají staří, mladí, ženy i děti, aby pozdravili naše osvoboditele. Na střeších se objevují československé i sovětské státní

vlajky. Bylo plno jásotu, hudba začala pohotově vyhrávat a občané se dělili s Rudoarmějci o občerstvení a snažili se jim vyjít všemožně vstříc. Ještě asi deset dní se přes Rokytnici přesunovaly divize Rudé armády, z nich zvláště pěší byli utmáceni a zaprášeni. Téměř bez odpočinku postupovali dopředu směr „Praga“ jak říkali a bili se za naši svobodu.

V té době se již v obci ujal moci revoluční národní výbor, který dbal na pořádek a zásobování. Bylo nutné rychle opravit elektrické vedení, protože obec byla bez světla v důsledku poškození sloupů v obci. Obětaví muži hlídali celé noci, neboť byla obava, že Němci, kteří se potulovali po okolních lesích, by mohli ještě škodit. Ve dne byly lesy prohledávány a chycení Němci byli odvázeni do zajateckých táborů. V naší obci byli dáni na pomoc zemědělcům tři němečtí zajatci, ale protože na ně nebyl dohled, brzy utekli.

Válka skončila, nastala práce a budování. Na počest osvobození naší obce Rudou armádou byl v naší obci v r. 1947 odhalen pomník.

Ze vzpomínek ředitele školy s. Mirko Špačka

Koncem r. 1944, kdy Sovětská armáda dotírala na německá fašistická vojska již na samých hranicích tak zvané Velkoněmecké říše, bylo již fašistické hospodářství v důsledku spojeneckých náletů značně narušeno. Také policejní dohled nad dělníky, nasazenými v Německu nebyl dostatečný. Mnozí dělníci raději volili nebezpečný život v ilegalitě a často pěšky z německého nasazení utíkali domů, kde se ukrývali a samozřejmě museli žít bez přidělu potravinových lístků.

V naší obci to byli právě tito dělníci, kteří založili odbojovou skupinu a navázali spojení s odbojovou skupinou v okresním městě Třebíči. Byli to následující občané Rokytnice: Příhoda Antonín č. 135, který měl velký podíl na jeho založení, Špaček Karel č. 133, Machovec František č. 162, Václav Janík č. 187. K těmto uprchlým narozeným dělníkům se začátkem roku 1945 připojili postupně: Špaček Mirko č. 127, Novák Antonín č. 206, Příhoda Ladislav č.3, Dokulil Matěj č. 159, Horký Antonín č. 175, Kovář Jan č. 177, Hanzal Václav č. 64, Nováček Karel č. 23 a Špaček Emil č. 43.

Skupina podávala pravidelně hlášení do okresního města, především o počtu a činnosti německé jednotky v obci. Její zprávy se touto cestou dostávaly do štábu Rudé armády, o čemž svědčí i půlhodinové odstřelování Rokytnice před osvobozením. Na pokyn z Třebíče bylo přerušeno strháním telefonních drátů spojení s obcí. Plánované odzbrojení německé posádky bylo na poslední chvíli odřeknuto, neboť německá posádka byla početná, dobře vyzbrojená a vybavená rádiovým spojením, zatímco odbojová skupina měla jen několik málo pistolí. Skupina navazovala spojení s odbojovými skupinami v sousedních obcích. Vzpomínám, že 1. května 1945 jeli za tímto účelem dva nebo tři členové na kolech do Loukovic a Bolíkovíc.

V prvních květnových dnech, když v obci Němci vyhlásili stanné právo a zákaz vycházení v noci, se sešli všichni členové skupiny v krytu na zahradě domu č. 127. Zde byl mimo jiného jmenován Revoluční národní výbor, který 8. května převzal řízení obce. Prvním předsedou RNV byl krátce Václav Janík, po té Antonín Přemysl.

Po osvobození nastalo odbojářům i dalším občanům, kteří se připojili mnoho starostí a práce. Uvádím krátce jen akce, které pamatuji: Hlídání a předávání německých a vlasovských zajatců, prohledávání lesů, zajištění několika pušek a velkého množství střeliva (také granáty ruční, dělostřelecké a pancířové pěsti) a jejich neodborný odvoz do Třebíče, hlídkování od ozbrojených mužů v noci kolem obce, cesta dodávkovým autem pro zbraně do Jihlavy a Havlíčkova Brodu a pro benzin do Brna, kdy silnice byly plně postupující Rudé armády a v obráceném směru spousty německých zajatců, vyšetřování občanů, kteří za války spolupracovali s Němci a mnohé jiné.

Nakonec vyslovuji přesvědčení, že i když činnost odbojové skupiny nebyla tak rozsáhlá a k odbojovému střetnutí s fašisty nedošlo, ustavení a práce odbojářů ukázala pokrokový charakter naší obce.

Zajímavé jsou vzpomínky pamětníků, zejména těch, kteří za socializaci vesnice bojovali. Staří zprofanovaní politici museli, ač neradi, z vyseděných míst v obecním zastupitelstvu odejít a místo nich nastoupili noví, málo zkušené členové MNV. Čekala je nemalá práce, neboť válkou a okupací zruinované hospodářství těžce stačilo krýt nejnужnější požadavky společnosti, zvláště pak, když v opojení svobody vznikala domněnka, že řízené hospodářství a lískový systém je u konce. Projevovala se nechuť zemědělců plnit dodávky, zvláště v živočišné výrobě. Národní výbor by sám tyto úkoly nezvládl, na pomoc proto přicházejí staří zkušení členové strany, zejména Karel Večeřa a Alois Šoustal. Tito soudruzi přesvědčovali dělníky o nutnosti vstupu do KSČ, protože doba vyžadovala, aby strana byla silná a mohlo se o ni opřít. Do strany se hlásilo i hodně drobných zemědělců, bylo dosaženo počtu 200 členů. Toto je dokladem vysoké revolučnosti pokrokových sil v obci Rokytnice. Usměrnovat však takovou masu lidí vyžadovalo velký um a trpělivost. Dařilo se to díky starým soudruhům, kteří prodělali dobu nezaměstnanosti v předmnichovské republice, měli zkušenosti z práce v obecním zastupitelstvu, třebaže po volbách v r. 1938 byla strana zastoupena jen jedním členem. Lidé toužili po informacích, novin bylo málo, rozhlasových přijímačů také nebylo. Úkolem MNV bylo co nejdříve likvidovat pozůstatky války, a to hmotné i kulturní, znemožnit činnost těch, kteří kolaborovali s Němci, nebo se k nim přímo přihlásili. Protože byl mezi nimi i majitel barvírny a čistírny, byl jmenován národní správce a tímto opatřením neztratilo 40 dělníků práci. Občanům, kteří se museli vzdálit z obce, bylo vystavováno osvětlení a obnoveno vyučování ve škole. Některé akce nebyly pro určité obyvatele populární, a proto museli členové národního výboru a strany řešit mnohé obtížné situace. V této době často do obce přijížděli Karel Kliment, známý organizátor komunistického hnutí na Třebíčsku. Staří členové strany vzpomínají na ostré politické boje zejména proti početné straně lidové. Místní organizace KSČ, vědoma si svého poslání na vesnici, stála v přední linii všech akcí ve prospěch občanů Rokytnice. Byla znovu otevřena prodejna, opraven chudobinec, postavena hasičská zbrojnice, upravovány místní komunikace.

Ve volbách v r. 1946 byla nejsilnější strana lidová. Její člen Jan Václavěk č. 47 se stal předsedou národního výboru.

Běh událostí nebylo možno zastavit, vývoj šel k únoru 1948. Na výzvu K. Gottwaldu byl stejně jako jinde ustaven akční výbor, který informoval veřejnost o průběhu událostí. Dosažením únorového vítězství a dobytím moci ve státě byly vytvořeny další předpoklady k budování a výstavbě socialismu.

Rozšiřovalo se zavádění elektrifikace do okrajových míst obce a také na osadu Veverka. Přípravuje se zavedení místního rozhlasu v obci.

Ještě před jednáním IX. Sjezdu KSČ byla z iniciativy výboru ZO KSČ a pokrokově smýšlejících občanů prosazena myšlenka připojit se k prosazování programu socializace vesnice založením jednotného zemědělského družstva. Dne 10. dubna 1949 byla svolána do hostince „U Hudečků“ veřejná schůze k založení přípravného výboru JZD. Předseda tehdejší organizace KSČ, Antonín Přemysl, vysvětlil účastníkům účel družstevnictví v našem zemědělství, poukázal na nutnost překonání překážek spojených se socializací vesnice. Na schůzi byl schválen 10-ti členný přípravný výbor. Zajímavé bylo jeho složení: jeden rolník, dva domkaři, dva dělníci, dvě ženy v domácnosti, jeden sítář a tovární mistr. Již toto svědčilo o třídním přístupu a zainteresovanosti různých sociálních skupin. Na dalším zasedání byl zvolen předsedou přípravného výboru Antonín Blažek, rolník. Byla navázána spolupráce s Okresní družstevní radou v Třebíči a zahájeny přípravy k řádnému založení družstva. I přes skutečnost, že bylo nutno překonávat značné názorové rozdíly, podařilo se založit v Rokytnici jednotné zemědělské družstvo. První přihlášky za členy JZD byly podány 4. června 1949. K prvním přihlášeným přibývali další, takže na sklonku r. 1949 bylo zaregistrováno 47 přihlášek.

Začátky kolektivizace byly opravdu těžké. Chyběla zkušenost, výrobní i finanční prostředky. Na podporu činnosti družstva skládali členové vedle členských podílů ve výši 200 Kč také finanční zápůjčky podle svých možností. Nové představenstvo, pod vedením předsedy Antonína Blažka, navázalo spolupráci s Okresní družstevní radou. Hospodářským družstvem, výraznou pomoc poskytovali zástupci stranických a státních orgánů. Na několika schůzích byli přítomni přímo zástupci ministerstva zemědělství.

O skutečnosti, že k socializaci vesnice bylo přistupováno komplexně hovoří fakt, že vedle nákupu strojů a mechanizace a plánu budování hospodářských objektů bylo počítáno i s vybudováním prádelny a bytové jednotky. Zahájena byla výstavba drůbežárny v prostoru bývalé cihelny a výsadba ovocných sadů. Šíře pracovních úkolů si vyžadovala zvýšení počtu členů družstva, a proto si každý člen družstva vzal za úkol získat nového člena. Již v březnu 1950 byla zahájena práce ve skupinách. Pro perspektivu rozvoje bylo nutno řešit společné ustájení dobytka výstavbou kravína. Práci začaly usnadňovat první stroje, zejména traktor Zetor 25.

V r. 1950 byl přijat první kolektivní závazek k 1. máji, smýšlení lidí se měnilo. Vedle stranické organizace se aktivizovala i mládež, stranou nezůstaly ani ženy. Jednotný svaz českých zemědělců v Třebíči vybízel nejlepší z řad pracujících, žen i mládež, k účasti na rekreaci. To byl mimo jiné jeden z prvních důkazů komplexní péče o pracující. Do obce přijížděla pojízdná prodejna textilu a obuvi. De spolupráci při budování socialistické vesnice byli vyzýváni i dělníci, zejména ze závodu G. Klimenta v Třebíči – Borovině. Dalším významným krokem bylo zahájení činnosti Jednotného svazu českých zemědělců, jehož prvním předsedou byl Karel Zvěřina. K zlepšení života v obci bylo započato s kanalizací a regulací potoka. Postupně se zlepšovala situace v odměňování za práci v družstvu. Na schůzi 14. července 1950 byl předložen návrh na přechod do II. typu JZD. Bylo započato s technickou úpravou půdy a dále rozšiřován strojový park. Družstevnicím začala sloužit zakoupená pračka. Nezapomínalo se ani na výchovu kádrů, prováděly se náborové do zemědělských škol a kurzů. Překonat mnohdy zastaralé myšlení jednotlivců bylo často obtížné, toto se projevovalo například při scelování pozemků v hony. Vítězila však většina, pokrok se nezastavil. Soudruzi z patronátního závodu G. Klimenta z Boroviny pomáhali při náboru nových členů. Činnosti družstva prospěla i spolupráce se strojně traktorovou stanicí. Družstevníci a občané Rokytnice byli v r. 1951 vyzváni k účasti na výstavbě kravína a dalších objektů. Aktivně si vedli zejména členové KSČ a ČSM.

Dokladem toho, že cesta k socializaci vesnice nebyla snadná, je např. krizová situace na přelomu r. 1951 – 1952, kdy dojde k vystoupení občanů z řad členů JZD. Početní stav 98 klesl na 28. Nesprávný výklad leninské zásady dobrovolnosti vedl v těchto letech k určité stagnaci v tempu budování družstev. I přes tuto skutečnost se JZD Rokytnice nerozpadlo tak jako v některých jiných obcích okresu. Postupovalo se podle zásad ÚV KSČ z února 1950, kde byly zakotveny zásady postupnosti v přechodu JZD na vyšší formy. To vše bylo podmíněno velmi náročnou prací komunistů, funkcionářů, společenských organizací i ostatních občanů.

První fáze rozvoje socialistického zemědělství vyvrcholila I. celostátním sjezdem JZD v únoru 1953, který projednal a přijal nové vzorové stanovy JZD. Před naším zemědělstvím stále ještě dlouhá a složitá cesta, avšak základ družstevního hospodaření byl položen. Formuje se nové lidově demokratické smýšlení lidí. Národní výbor pokračuje ve zlepšování životních podmínek v obci. Místní organizace KSČ, vědoma si svého poslání na vesnici, stojí v přední linii všech akcí a je oporou v práci MNV. Postupně je realizován návrh 5-ti letého plánu, kdy dochází v Rokytnici k vybudování rozhlasového zařízení, k úpravě místních komunikací, postupnému provádění kanalizace. Dokončuje se elektrifikace vesnice do okrajových míst a je také započato s elektrifikací nedaleké osady Veverky. Od r. 1950 je předsedou MNV s.

František Kopečný č. 180. Obec se stává členem Hospodářské skupiny vodáren a kanalizací, je prováděna regulace potoka Rokytná. V r. 1950 byly stoprocentně splněny dodávky obilí.

V dalších letech vyvíjí aktivní činnost vedle KSČ a národního výboru zejména akční výbor Národní fronty, Jednotný svaz českých zemědělců. Zapojuje se v organizaci ČSM, která na počest světového festivalu odpracovala přes 500 brigádnických hodin při žních a přes 800 při budování kravína. V tělocvičně TJ Sokol se každoročně cvičí, je budováno sportovní hřiště. Aktivní je činnost Státního kina, který organizuje 4x týdně promítání filmů, zajišťuje oslavy, v obci pracuje ochotnický divadelní soubor. I přes tyto pozitivní jevy je však v obci ještě dost těch, co se do revoluční vlny budování nezapojují, takže je ještě dostatek prostoru pro práci agitačních trojic.

V r. 1954 se objevují první formy kolektivní soutěže. Soutěží mezi sebou obce Římov a Rokytnice, později Kojetice. V pololetí se hodnotí postup a výsledky v oblasti zemědělské výroby i budování obce. Svou úlohu zde sehrály všechny složky, byl ustanoven výbor žen, velmi dobře pracuje organizace SČSP, která provádí zejména přednáškovou činnost a zabezpečuje oslavy Měsíce československo-sovětského přátelství. Na pomoc zemědělství jsou organizovány žňové mírové směny. Nezapomíná se ani na děti. Mnohé chodí do mateřské školky, v době prázdnin svěřují matky své děti do žňového útulku.

Prohlubující se spolupráci mezi národním výborem a představenstvem JZD s cílem jednotného postupu a zabezpečení náročných úkolů lze dokumentovat zejména od r. 1955. Společně jsou diskutovány otázky obdělávání veškeré půdy v obci, ošetřování luk a pastvin. Daří se získávat i soukromé hospodaření zemědělce pro včasné dokončení polních prací. Agituje se pro zvýšení stavu dobytka, zemědělské výrobě napomáhá technizace půdy, budování strojového parku a pomoc ze strany STS. Jednotná politika prováděná z centra a konkretizována okresními stranickými a státními orgány přináší pozitivní výsledky i v tom, že se po předchozí krizi znovu zvyšuje v JZD členská základna. Náboru do JZD pomáhají opět dělníci z patronátního závodu G. Klimenta v Borovině, kteří v případě potřeby přispívají družstvu Sitona, které bylo předchůdcem dnešního Horáckého autodružstva. Společná práce pro jeden cíl znamenala těsné sepětí třídy dělníků a rolníků.

Od druhé poloviny r. 1955 se v obci zlepšuje osvětová činnost, kdy TJ Sokol pronajímá svoji druhou budovu – Orlovnu – Osvětové besedě. Tím je dána možnost OB rozvíjet za podpory MNV a všech složek NF bohatší kulturní život. Zlepšuje se životní prostředí, je provedeno štěrkování a úprava návsí, pokračuje se v provádění kanalizace a úpravách cest. Národní výbor projednává také otázky sociální, placení důchodové daně a otázky důchodového zabezpečení sociálně slabších občanů. Řeší postupně i bytové otázky přidělováním hygienicky nezávadných bytů, povolování staveb, umožňuje další přistěhování.

JZD přebírá všechnu půdu bez majitelů nebo osob nemocných a přestárlých, agitačními dvojicemi je znovu organizován nábor do družstva. Nejaktivnější jsou opět členové KSČ. Socializace vesnice nabývá vyšších kvalit. Každý člen JZD dostává k obhospodařování záhumenek o výměře 0,50 ha a je povinen odpracovat 170 pracovních jednotek. Na schůze NV jsou zváni neplniči dodávek zemědělských produktů. Tímto a dalším opatřením se má zlepšit situace v neplnění dodávek mléka a hovězího masa, za což je obec ze strany ONV kritizována. Ve spolupráci s ONV se řeší otázka odvodnění luk a zamezení záplav a tak již v této době byly v obci dány dobré předpoklady k zapojení do celostátní akce o zvelebení luk a pastvin, kde jak známo, dosáhl celý okres výrazného úspěchu.

Neustále se zvyšovala úroveň politické práce. Stranou nezůstávala ani internacionální výchova, kde vedle oslav osvobození obce, prohlubování přátelství se Sov. svazem, proběhla v r. 1956 i akce Fondu solidarity na pomoc Maďarska. Občané přispívali finančně, družstvo věnovalo 5q pšenice. Politika v obci byla mezi občany prováděna zejména svoláváním veřejných schůzí, na veřejných a členských schůzích KSČ a také uvnitř společenských organizací, kde měla strana silné zastoupení. Trvalým úkolem bylo zvyšování zemědělské

výroby, zajišťování dalšího rozvoje ekonomické základny a vybudování socialismu na vesnici. Skutečnost zlepšující se situace se odrazila i v přípravě voleb r. 1957. Ukázalo to na zvyšující se uvědomělost občanů pod dlouhodobým vlivem ZO KSC, která pracovala v obci od r. 1921 a jejíž zakládající členové stáli trvale v předních řadách budovatelů socialismu.

V r. 1957 se prohlubuje spolupráce NV s družstvem Sitona, které se stává patronem JZD. Zaměstnanci závodu napomáhají včasné sklizni brambor a při dalších špičkových pracích. O pracovních výsledcích a úspěších při budování obce informujeme i přátele v SSSR prostřednictvím ústřední štafety „Poselství přátelství a míru 1957.“ Na plen. zas. MNV byl zvolen novým předsedou MNV s. Ludvík Veselý č. 116. Velká pozornost je věnována oslavám 40. výročí VŘSR, na které kulturní program zajišťuje pionýrská organizace a ČSM, organizačně se podílí všechny složky MF, jsou vysílány pravidelně rozhlasové relace.

Na počest 10. výročí Února a XI. Sjezdu KSC jsou přijímány hodnotné socialistické závazky kolektivně i jednotlivců. Mimo jiné se ustavuje traktorová brigáda, škola zřizuje pokusné políčko, provádí se výstavba vodovodní nádrže JZD, na které je uzavřen závazek 2 000 brig. hod. Hlavním úkolem zůstává splnění ukazatelů zemědělské výroby a výkupu až do r. 1960. Vzniká hnutí brigád práce, aktivní jednotlivci strhují i ostatní. Od 1.10.1958 dochází ke společnému hospodaření JZD soukromě hospodařících zemědělců, které bylo započato společným podzimním osevem všech pozemků. Dosud soukromě hospodařící zemědělci dodali osivo na podzimní osev do skladu JZD ihned po výmlatu. Bylo dosaženo toho, že smluvní dodávky JZD byly splněny do 30.8. včetně státního nákupu. Kladně byl hodnocen průběh žní. Podzimní osev se podařilo splnit na 106%. Na podmínky obce byly rozpracovány závěry XI. sjezdu KSC. Rada MNV se zabývá dokončením socializace v obci, provádějí se pohovory se zbývajících malozemědělci. V oblasti místního hospodářství se zlepšovaly služby obyvatelstva poskytované dámským a pánským kadeřnictvím, truhlářstvím, krejčovstvím. Také obchodní síť v obci je na dobré úrovni, za spolupráce s družstvem Jednota se zkvalitňuje. V součinnosti s ONV jsou přijímány zásady zvyšování ekonomické účinnosti a zvyšování kulturně osvětové činnosti. Práce stranické organizace je na dobré úrovni, do obce zajíždějí pracovníci OV KSC a lektori.

V r. 1959 probíhá veřejná diskuse k podkladovým materiálům IV. sjezdu JZD. Převedením vesnice na socialistický způsob hospodaření odehrávají se velké změny v práci i způsobu myšlení lidí na venkově. I v Rokytnici lze pozorovat, že zatímco dříve bývali lidé vlivem neustálých třídních rozbrojů neklidní a nesnášenliví, nyní projevují zájem o společenský život. Svoje poslání začíná plnit i sbor pro obč. záležitosti, ustavený 24.4.1959. Vliv organizace KSC se soustřeďuje ke splnění úkolů 2. pětiletky, zejména k odstranění nerovnoměrného plnění plánu v živočišné výrobě. Příčinou neuspokojivých výsledků byl nízký stav skotu a prasat a nedostatečné zabezpečení krmivové základny.

Při projednávání směrnic 3. pětiletky byl přijat závazek splnit dodávky masa, mléka a vajec za 4 roky a 11 měsíců. V usnesení bylo zdůrazněno vytvořit nejprve dobré předpoklady zejména rozšiřováním prostorů pro společné ustájení dobytka, zlepšením situace v oblasti krmivové základny, zúrodnováním půdy, péčí o statková hnojiva, získáváním šlechtěných osiv, správným dodržováním agrotechnických lhůt, využitím nové techniky.

Dva roky po jednání XI. sjezdu KSC bylo na celostátní konferenci strany ve dnech 5.-7.7.1960 konstatováno, že u nás definitivně zvítězily socialistické vztahy a dne 11.7. byla vyhlášena nová Ústava ČSSR, ve které se slavnostně prohlašuje že socialismus u nás zvítězil. Tímto byla v podstatě zakončena první etapa náročného, těžkého a přes všechny problémy a nedostatky pozitivního a cílevědomého vývoje pod vedením KSC. Otevřela se druhá etapa našeho státu pro cíl vybudování rozvinuté socialistické společnosti.

Tato skutečnost přinesla i mnoho kvalitativních změn ve všech oblastech dalšího života naší obce. Rok 1960 je rokem, kdy po provedených volbách začíná pracovat nový národní výbor. Dosavadního předsedy MNV s. Ludvíka Veselého vystřídal s. Jan Weigner č.

113. I přes kladné výsledky dosažené při budování obce se v tomto roce projevil nedostatek v plnění plánovaných úkolů ze strany JZD. Nepodařilo se splnit plánované dodávky masa, ve kterých skončila obec na posledním místě v okrese.

Nástup do r. 1961 byl ve znamení zlepšení situace v JZD. Na základě komplexních rozborů byly stanoveny přesné úkoly pro každý úsek. V tomto roce byla kladně hodnocena práce čtyř provozoven míst. hospodářství. Výrobní družstvo Sitokov dostavělo vlastní provozovnu, do které soustředilo roztráštěnou výrobu z několika míst. Osvětová beseda za podpory všech složek NF zintenzivnila práci na úseku agitace a propagace. Byly prováděny pohovory s družstevníky na pracovištích, natáčeny na magnetofon a vysílány místním rozhlasem, zveřejňovány výsledky hospodaření družstva. Občanům začalo sloužit dobře vybavené místní kino, kde se také organizovaly různé přednášky. V r. 1961 splnilo JZD celkový úkol obilí a brambor, nepodařilo se splnit další ukazatele plánu výroby masa, mléko a vajec.

Rozvoj obce dál pokračuje. V r. 1962 byla provedena oprava kanalizace, vyasfaltováno náměstí, vybudováno nové hřiště. To svědčí o dobrém přístupu občanů k akci Z. Důkazem zvyšující se životní úrovně je i skutečnost, že v tomto roce bylo v domácnostech 66 televizorů. K odstranění nedostatků v JZD se rozšiřuje forma socialistické soutěže.

V provádění zemědělské politiky se v r. 1963 vycházelo ze závěrů plánu ÚV KSČ ze dne 3.-4.4. o organizaci zemědělské výroby. Na schůzích představenstva JZD i členských schůzích se otevřeně hovoří o stávajících problémech a byla navržena konkrétní opatření. Prvé řadě se usiluje o zlepšení řídicí práce, zavádí se systém prémiování, získává se mládež, v kravíně se prosazuje osvědčený dvousměnný provoz, dbá se o silážování, hnojení, kompost, pokračuje se v melioracích. Družstevníci, členové ČSM a PO se zapojují do celostátní posklizňové soutěže ve sběru brambor. K odstranění vleklého problému v neplnění dodávek masa je vypracován perspektivní plán chovu skotu a žíru do r. 1970. S plněním tohoto úkolu souvisela i výstavba nových hospodářských objektů. V r. 1965 byl předán do užívání nový kravín.

Na dlouhodobé usnesení XII. sjezdu navázal XIII. sjezd KSČ (31.5.-4.6.1966) a určil směr 4. pětiletého plánu, který jak známo nebyl splněn. Sjezd vytyčil v usnesení „Za další všestranný rozvoj naší soc. společnosti“ další cestu k zabezpečení rovnoměrného vývoje společnosti ve všech oblastech ekonomiky, kultury, ideologie a životní úrovně rozvinutím všech možností socialistického zřízení. Sjezdu předcházela široká diskuze, která ukázala na mnohé nedostatky a chyby, jež bylo třeba řešit. Vedení strany se však nepodařilo důsledně zobecnit zkušenosti strany z předcházejícího vývoje a přijmout taková politická a kádrová opatření, která by umožnila tyto nedostatky odstranit.

V nových volbách nár. výboru byl na schůzi MNV 10.7.1964 zvolen nový výbor v čele s předsedou s. Antonínem Dokulilem č. 32 a tajemníkem s. Antonínem Novákem č. 149. v tomto roce začíná se budovat nová mateřská škola, s jejím ukončením se počítá v r. 1966.

Přestože usnesení XIII. sjezdu orientovalo stranu vcelku dobře a správným směrem a jeho závěry dávaly široké možnosti k důslednému uplatnění vedoucí úlohy strany a leninských metod při řízení strany a společnosti, tehdejší vedení strany a státu však důsledně nerozpracovalo usnesení sjezdu a v některých případech od něho dokonce ustoupilo. Setrvalo nadále u vyhlašování nereálných cílů a nedokázalo zamezit růstu těžkostí, které vyplývaly z nevyužívání možností socialismu. Oslabovala se také marxisticko-leninská výchova komunistů a ostatních pracujících. Těchto skutečností využily pravicové a revizionistické síly k organizovanému pokusu o rozvrat strany a socialistické společnosti, který vyvrcholil v letech 1968 – 69. Prohlubující se společenská krize nenarušila výrazně další vývoj obce ani práci JZD. V rámci spolupráce s NV stavební četa JZD opravuje školu, z fondu rezerv JZD poskytuje finanční prostředky na školní pomůcky a další vybavení ZDŠ.

Dobrá je i součinnost se společenskými organizacemi. Členové mysliveckého sdružení se zavazují odpracovat v družstvu 300 brig. hod., TJ Sokol propůjčuje svůj objekt k ubytování brigádníků. Hospodářské výsledky družstva se zlepšují, kolektivní práce odstraňuje dřinu tak typickou pro zemědělskou práci v minulosti. Z výše uvedeného vyplývá, že ani krizový vývoj v r. 1968 nemohl vážně narušit rozvoj družstva. Jen několik jednotlivců se odtrhne a pouští se do soukromého hospodaření. Na druhé straně jiní občané do družstva vstupují.

Při další politické práci, organizátorské a ekonomické činnosti se vychází z poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti. Aktivita občanů Rokytnice je konkretizována v socialistickém závazku na počest 25.výročí osvobození Rudou armádou a 50.výročí KSČ. Jedná se o zvelebování obce, dokončení kanalizace a úpravy cest asfaltovým povrchem, zlepšování občanské vybavenosti výstavbou samoobsluhy, zvyšování kulturně výchovné činnosti, výstavbu bytových jednotek, zřízení zdravotního a zubního střediska, pomoc sociálně slabým občanům apod.

Od června 1970 odchází z nár. výboru dosavadní předseda s. Antonín Dokulil, který je pověřen jinými úkoly v OV KSČ v Třebíči a na jeho místo je zvolen s. Štěpán Špaček č. 221. Při nových volbách do zastupitelských sborů byl zvolen nový národní výbor a na plen. zasedání MNV, konaném dne 27.12.1971 byl opět zvolen předsedou s. Štěpán Špaček a tajemníkem s. Viktor Smejkal č.66.

Za dobré výsledky, příkladný přístup členů KSČ a pochopení všech našich občanů i spol. organizací a družstev k soc. soutěži bylo docíleno v r. 1970 velkých úspěchů, které byly oceněny i vyššími stranickými i státními orgány, kdy MNV Rokytnice obdržel čestné uznání III. stupně a obec jako celek byla jmenována obcí 25. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

Při sčítání lidu, domů a bytů k 1.12.1970 bydlelo v obci celkem 863 obyvatel, z toho 406 mužů a 457 žen. Z celkového počtu bydlícího obyvatelstva připadala na věkové skupiny:

0 – 15	218 obyvatel
16 -34	215 obyvatel
35 -59	256 obyvatel
60 a více	174 obyvatel

Z celkového počtu je celkem 434 osob ekonomicky aktivních, z toho 223 mužů a 211 žen. Z počtu ekonomicky aktivních pracuje v místě bydliště 191 osob, mimo obec bydliště, ale v okrese Třebíč 225 osob, mimo okres 18 osob.

Věkové složení obyvatel:

0 – 2	38	35 -39	47
3 – 5	45	40 – 44	60
6 – 15	135	45 – 49	66
16 – 17	31	50 – 54	34
18 – 24	88	55 -59	49
25 – 29	47	60 a více	174
30 – 34	49		

Bytů bylo v trvale obydlených domech v r. 1970 celkem 216.

Z toho byty v domech jejichž doma výstavby byla:

před rokem 1870	17
1871 – 1899	36
1900 – 1945	122
1946 – 1960	18
1961 – 1965	12
1966 - 1970	11

Trvale obydlené byty podle velikosti:

jen obytná kuchyně	0
1 pokoj bez kuchyně	0
1 pokoj a kuchyně	36
2 pokoje bez kuchyně	0
2 pokoje a kuchyně	82
3 pokoje	61
4 a více pokojů	37

Trvale obydlené byty podle vybavení:

ústřední nebo etážové topení	28
koupelna nebo sprchový kout	128
vodovod	144
elektřina	215
ohřívač vody elektrický nebo plynový	15
kuchyňský sporák elektrický nebo plynový	80

Ve dnech 25. – 29. května 1971 se konal XIV. sjezd KSČ. Jednání sjezdu prokázalo plnou ideovou a politickou jednotu strany ve všech otázkách týkajících se jak hodnocení minulého období tak i programu práce strany do příštích let. Sjezd konstatoval, že díky politice ÚV KSČ v čele se s. G. Husákem byla na straně a společnosti překonána vážná krize. Byly vytvořeny podmínky pro klidný život a práci lidu, socialistický stát a jeho orgány plní své funkce v duchu soc. zásad. Bylo obnoveno plánovitě řízení národního hospodářství, stabilizovány ceny i trh, překračují se plánované úkoly ve výrobě i v růstu národního důchodu ekonomika se začala dynamicky rozvíjet. Znovu bylo vytvořeno ovzduší vzájemné důvěry, obnovily se a dále rozvinuly přátelské vztahy se SSSR a ostatními socialistickými zeměmi. KSČ znovu zaujala své místo v řadách mezinárodní komunistického a dělnického hnutí. Mezinárodní postavení našeho státu se opět upevnilo. XIV. sjezd KSČ před nás postavil úkoly, které aktivizovaly všechny naše občany, společenské organizace i družstva k tomu, abychom volební program NF schválený pro 5. pětiletku beze zbytku splnili. Nebylo téměř ani jednoho občana, který by se s tímto úkolem neseznámil a nepřiložil ruku k dílu. Volební program NF 5. pětiletky byl rozdělen do dvou složek vzájemně na sebe navazujících a to především na politicko organizátorskou složku a na budovatelskou složku. Velký důraz byl kladen na vytvoření dobré atmosféry mezi občany, podpoření iniciativy a prohloubení jednoty občanů. Závěry XIV. sjezdu KSČ byly promítnuty do volebního programu 5. pětiletky v plném rozsahu. Plně se rozvíjela socialistická soutěž, byly zpracovány pravidelně dohody mezi MNV a NF a dále mezi společenskými organizacemi. Toto vše bylo směřováno k tomu, aby byla upevňována vedoucí úloha strany na všech úsecích života v obci. Je se nám toto podařilo dokumentují dosažené samotné výsledky ve všech oblastech.

Bylo vybudováno celkem 11 akcí „Z“, ať již se jednalo o kanalizaci, koupaliště, sociální zařízení u koupaliště, kabiny pro TJ Sokol, generální opravu ZDŠ a další, toto vše dokazuje velkou aktivitu všech občanů při budování a rozvoji obce. Na akcích „Z“ bylo docíleno 4 301 000 Kč hodnoty díla, na těchto našich občané, spol. organizace a družstva v rámci socialistické soutěže odpracovali 95 350 brig. hodin. Toto veškeré úsilí všech funkcionářů obce i ostatních občanů bylo několikrát v průběhu páté pětiletky oceněno i vyššími politickými a státními orgány udělením v r. 1972, 1973 a 1975 čestného uznání s odměnami 25 000,- Kč. Pěkných výsledků v páté pětiletce dosáhlo i JZD, které se svými úspěchy řadí mezi přední družstva v rámci okresu. Trvale plní plánované úkoly. Úspěšné jsou i výsledky a stále vzestupný rozvoj Horáckého autodružstva. Rokytnice se stává střediskem zemědělského velkopodniku.

Etapa budování obce po XIV. sjezdu KSČ stejně jako v celé společnosti patří k nejúspěšnějším v dosavadním vývoji. Volební program přijatý v r. 1971 překonal svými výsledky všechny předchozí. Stal se skutečným dovršením výstavby socialismu, důkazem soc. angažovanosti a politické vyspělosti všech občanů. Potvrdil správnost politiky KSČ pod vedením G. Husáka, skutečnost dobrého řízení od orgánů nejvyšších stupňů až po národní výbory.